

ת"פ 2393/10/17 - מדינת ישראל - תביעות פ"ת נגד גמי פזואתי, אורטל אלוני

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 2393-10-17 מדינת ישראל נ' פזואתי ואח'
תיק חיצוני: 420641/2017

בפני	כבוד השופט, סגן נשיאה חגי טרסי
מאשימה	מדינת ישראל - תביעות פ"ת
נגד	
נאשמים	1. גמי פזואתי - ע"י עו"ד אורנית מרום 2. אורטל אלוני - ע"י עו"ד מאיה אלפי-שקד

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב אישום בשל הפרת הוראות סעיף 60 לחסד"פ, בנוגע למשלוח הודעת יידוע ומתן זכות שימוע. באות כוח הנאשמים העלו לראשונה את טענותיהם בהקשר זה בדיון שנערך בפני ביום 22.11.17, אז טענו כי התביעה לא מילאה את חובותיה בתחום היידוע והשימוע, וזאת מבלי שניתנה כל החלטה מנומקת הפוטרת אותה מחובות אלה. בהחלטתי מאותו יום ציינתי כי ככל שכך הם פני הדברים, יש מקום להורות על ביטול כתב האישום, אך לבקשת התביעה הענקתי לה שהות על מנת לבחון את השתלשלות האירועים, בטרם מתן החלטה סופית.

להנה, לאחר בחינה מעמיקה של המסמכים שבתיק, וכמפורט בתגובת המאשימה מיום 27.11.17, מתברר כי עובר להגשת כתב האישום, נתקבלה על ידי ראש יחידת התביעות מרכז, עורכת הדין סנ"צ יעל מורג, החלטה בדבר "פטור מחובת יידוע ושימוע" בהליך זה. החלטה זו הועלתה על הכתב ע"י עוה"ד מורג ביום 1.10.17, הוא יום הגשת כתב האישום, ומהאמור בה עולה כי לאחר ששמעה בשיחה טלפונית את פרטי הראיות בתיק החליטה "כי יש מקום להגיש את כתב האישום בעניינם של החשודים בהליך מזורז, לצד בקשה להמשך מעצר הבית והתנאים הנלווים... מדובר באלימות קשה ובריונות אשר גרמה לחבלות ממשיות, אשר הצריכו טיפול רפואי... לאור כל זאת אני מאשרת פטור מחובת יידוע ושימוע. יחד עם זאת, באם יחפצו בהמשך לפנות אל המאשימה בבקשה לבצע שימוע בדיעבד, תיבחן המאשימה את הבקשה באוזן קשבת...".

העתק מתגובת המאשימה הועבר כמובן לידי הסנגוריות המלומדות, אך על אף החלטת הפטור הנ"ל, סבורות הן כי מוצדק יהיה במקרה זה לבטל את כתב האישום, ולהורות על עריכת שימוע מבלי שכתב האישום תלוי ועומד מעל ראשם של הנאשמים. לטענת ב"כ הנאשם 1, אין בעובדה שהנאשם היה נתון במעצר בית בעת הגשת כתב האישום כדי להצדיק מתן הפטור, שכן התביעה יכולה הייתה לפנות להגנה ולהציע לה להאריך בהסכמה את התנאים המגבילים עד לאחר

עמוד 1

עריכת השימוע, בהתאם לרוח הנחיית פרקליט המדינה בנושא זה. עוד טוענת ב"כ הנאשם 1 כי חומרת העבירה אינה יכולה להצדיק את מתן הפטור, שהרי המחוקק ייחד את חובת היידוע והשימוע לעבירות פשע, עבירות שחומרה רבה לצדן מעצם טיבן. מתן פטור מחובת יידוע בשל חומרת העבירה ירוקן כמעט לחלוטין את הוראות סעיף 60א(א) לחסד"פ, לפיהן רשאית ראש היחידה ליתן פטור מיידוע רק כאשר קיימת "מניעה" לשלוח ההודעה. ב"כ הנאשמת 2 עמדה אף היא על הקושי לראות בחומרת העבירה משום עילה המצדיקה מתן פטור מיידוע ושימוע. כמו כן טענה כי ככל שמדובר בנאשמת, הרי שבעת הגשת כתב האישום לא הייתה היא נתונה תחת תנאים מגבילים כלשהם, ועל כן לא ניתן היה להצדיק מתן פטור בעניינה בצורך להאריך תנאים מגבילים.

לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים, לא מצאתי מקום להורות על ביטול כתב האישום נגד הנאשמים הוגש ביום 1.10.17. באותה עת, היו שני הנאשמים מצויים תחת תנאים מגבילים אשר כללו, בין היתר, מעצר בית "מלא". לגבי הנאשם 1 נקבעו תנאים אלה במסגרת החלטת בית המשפט מיום 28.9.17 לשחררו בתנאים בשלב המעצר לצרכי חקירה, ואילו לגבי הנאשמת 2 נקבעו התנאים על ידי קצין המשטרה ששחרר אותה בתום חקירתה ביום 27.9.17. על פי החלטות אלה, היו התנאים המגבילים, לרבות מעצר הבית, בתוקף, גם בעת הגשת כתב האישום, ולצד כתב האישום אף הוגשה בקשה להאריך את תוקפם של התנאים המגבילים עד לתום ההליכים.

בשים לב לתנאים המגבילים המשמעותיים בהם הוחזקו הנאשמים באותה עת ולעובדה כי אותם תנאים עמדו לפקוע ביום 1.10.17, החליטה ראש יחידת התביעות כי נסיבות מקרה זה מצדיקות הגשת כתב אישום בהליך מזורז אשר יאפשר הגשת בקשה להארכת תוקף התנאים המגבילים, וזאת בשים לב להתנהלותם הבריונית והאלימה של הנאשמים, אשר הותירה חבלות חמורות בגופו של המתלונן. המדובר בהחלטה המצויה בגדר סמכותה של ראש יחידת התביעות, בהתאם להוראת סעיף 60א(ה) לחסד"פ, להורות על הגשת כתב אישום, מטעמים שיירשמו, עוד בטרם קיים הליך השימוע, כלומר עוד בטרם ניתנה בידי החשוד ההזדמנות להשמיע טיעוניו נגד הגשת כתב האישום. על פי הפסיקה נהנית, בהקשר זה, ראש יחידת התביעות, משיקול דעת רחב ובית המשפט לא יתערב בהחלטה סבירה ומנומקת, אשר התקבלה בתום לב. בשים לב לעקרונות אלה, לא מצאתי כי נפל פגם כלשהו בהחלטת עוה"ד מורג בדבר מתן הפטור מחובת השימוע. פקיעתם הקרובה של תנאי ערובה, אשר נועדו להגן על בטחון הציבור, הינו בגדר שיקול לגיטימי במתן החלטת פטור, ובשים לב למסוכנות הנחזית מהמעשים המיוחסים לנאשמים בכתב האישום, החלטתה של ראש יחידת התביעות לא חרגה ממתחם הסבירות באופן המצדיק התערבות בית המשפט.

אני ער לטיעוניה של ב"כ הנאשם 1 לגבי אי קיום הנחיות פרקליט המדינה בנושא יידוע ושימוע, לפיהן, ככלל, בטרם מתן פטור משימוע, לצורך הגשת כתב אישום שימוע פקיעתם של תנאי ערובה המגינים על אינטרס ציבורי חשוב, תערך פנייה אל ב"כ החשוד בהצעה כי ייתן הסכמתו להארכת התנאים עד לאחר קיום השימוע. דא עקא, כי הנחיות אלה חלות באופן מחייב על הפרקליטות בלבד, ולא על התביעה המשטרית. עובדה זו מצוינת במפורש כבר בפתחה של הנחייה 14.21 להנחיות פרקליט המדינה שכותרה "**הליכי יידוע ושימוע בהליכים פליליים**", ומובהר בה כי "**בשל השונות שבין עבודת הפרקליטות לתביעה המשטרית... הנחיה זו נועדה להתוות את מדיניות הפרקליטות בלבד... זאת, מתוך הכרה בכך שחלק ניכר מהאמור בהנחיה אינו מותאם לאופן עבודתה של התביעה המשטרית**". ההנחיה אינה מחייבת אפוא את התביעה המשטרית, ועל כן אין בעובדה שניתן בענייננו פטור משימוע, לצורך הארכת תוקף תנאי הערובה, משום הפרה של אותה הנחיה. לא למותר יהיה לציין, בהקשר הנוכחי, כי גם פרקליט המדינה, על

פי המפורט בהנחיה, רואה בפקיעת תנאי ערובה כנסיבות המצדיקות, במקרים המתאימים, מתן פטור משימוע.

לצד מסקנה זו, לפיה לא נפל כל פגם בהחלטה בדבר מתן פטור משימוע בהתאם לסמכות המעוגנת בסעיף 60א(ה) לחסד"פ, יש להעיר כי בהחלטת עוה"ד מורג לא ניתן מענה מספק לסוגיית הפטור מיידוע לפי סעיף 60א(א) לחוק. על מנת לפטור מחובת היידוע, נדרשת החלטה בדבר קיומה של "מניעה" מלשלוח את הודעת היידוע, ומניעה מעין זו אינה מוזכרת מפורשות בהחלטת הפטור מיום 1.10.17. לנוכח נימוקיה של עוה"ד מורג, ובשים לב לסד הזמנים הקצר, ניתן להניח כי ראתה בצורך הדחוף להגיש כתב אישום עוד באותו יום, על מנת לשמר התנאים המגבילים, משום "מניעה" למשלוח הודעת היידוע, אך דומה כי ראוי היה שהנמקה זו תמצא ביטוי מפורש בגוף ההחלטה.

מכל מקום, אפילו הייתי מוצא כי נפל פגם באי מתן הודעת היידוע, לא היה בכך לטעמי כדי להצדיק את ביטול כתב האישום. במקרה דומה אחר כבר ציינתי בעבר כי **"חובת היידוע אינה העיקר ואין לראות בה כבעלת משקל ממש ונפרד מזה של הליך השימוע. חובת היידוע לא נועדה אלא להעמיד את החשוד על זכותו לממש את הליך השימוע, ואם החלטת ראש יחידת התביעה, להגיש את כתב האישום מבלי להמתין למיצוי הליכי השימוע, הנה החלטה סבירה, כמו במקרה הנוכחי, אזי אין משקלה של הפרת חובת היידוע יכול להצדיק עוד את ביטול כתב האישום"** (ת"פ 9684-02-10 מ"י נ' כהן (5.7.10)).

גם בית המשפט המחוזי בירושלים במסגרת ת"פ 17677-05-13 מ"י נ' אדקיק (15.9.13), נמנע מביטול כתב האישום בסיטואציה דומה וציין כי: **"בהתחשב בסד הזמנים הקצר... המותווה על ידי החוק, מתן יידוע בגדרי אותה תקופה לא הייה מסייע לנאשמים, שכן לא ניתן היה מעשית לקיים את השימוע ולקבל החלטה לגבי טענות הנאשמים בעניין זה, במסגרת אותה תקופה. זכות היידוע, שאין לזלזל בחשיבותה, איננה זכות העומדת בפני עצמה ומטרתה לאפשר לנאשם לעלות את טענותיו כנגד הגשת כתב אישום נגדו, במסגרת שימוע בכתב או בעל-פה, בגדרי התקופה שקובע החוק. בענייננו, גם אם מבחינה טכנית ניתן היה לשלוח את הודעת היידוע לנאשמים בפרק הזמן הקצר שעמד לרשות המאשימה, ברור היה שלא ניתן היה, מבחינה מעשית, לקיים את השימוע במסגרת אותה תקופה. לפיכך, מהטעמים שבוארו לעיל, לא היה בעצם משלוח ההודעה, בנסיבות העניין, כדי להצמיח תועלת מעשית לנאשמים".** דברים אלה יפים גם למקרה שלפני, שהרי ברי כי לו הייתה נשלחת הודעת יידוע בסמוך למועד הגשת כתב האישום, לא היה בכך כדי לאפשר מימוש בפועל של זכות השימוע, שהיא העיקר.

לכל האמור לעיל יש להוסיף כי כבר בעת מתן החלטת הפטור הביעה המאשימה את נכונותה לקיים במקרה זה שימוע בדיעבד, באופן קשבת ובנפש חפצה. בהתאם לתורת הבטלות היחסית הפגמים שנפלו בהליך זה, ככל שנפלו, אינם מצדיקים את ביטול כתב האישום, אלא אך את יישומו בפועל של המתווה שהוצע עוד בהחלטת הפטור, כלומר ביצוע הליך שימוע בדיעבד, בעוד כתב האישום תלוי ועומד. לפיכך, ככל שיבחרו בכך הנאשמים, יקוים הליך שימוע בטרם יינתן מענה לכתב האישום, ובמסגרתו תפעל התביעה בהתאם להנחיות בית המשפט העליון ב-בש"פ 984/10 פלוני נ' מ"י (25.2.10):

"זכות השימוע נתונה לחשוד בשלב שבו טרם הוגש נגדו כתב אישום, ולא לאחר הגשתו. אין דומה שימוע ביחס לכתב אישום שטרם הוגש, לשימוע הנערך לאחר הגשתו. אין דומה שימוע

לפני מעשה, לשימוע בדיעבד, בעוד כתב אישום תלוי ועומד. מאחר שבמקרה זה השימוע ייערך בעוד כתב האישום עומד בעינו, נדרשת פתיחות מיוחדת מצד גורמי התביעה להאזין לטיעוני העורר, ולהעריך את מלוא משקלם, על מנת שהליך השימוע במקרה זה לא ישמש מס שפתיים בלבד מאחר שכתב אישום ממילא תלוי ועומד כנגד העורר. ראוי כי השימוע יהווה הליך טיעון ממשי שיביא להערכה מחודשת של מלוא השיקולים הרלבנטיים בידי התביעה, תוך נכונות להאזין לדברים בנפש חפצה ומתוך פתיחות לקלוט ואף להשתכנע, במקום שיש בדברים ממש."

בכפוף לאמור לעיל, הבקשה לביטול כתב האישום נדחית.

העתק יועבר לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ו' טבת תשע"ח, 24 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.